

*Очі, очі, оченята!
Як заплющу – буду спати,
Як відкрию – все побачу,
Насварять мене – заплачу.*

В. Паронова

Народившись, малюк потрапляє в яскравий світ барв, звуків, запахів, рухів і тактильних вражень. Всі ці відчуття стають базою його розвитку. Слух є базовим для розвитку мовлення, а зорова інформація, спільно з іншими, - основою мислення. Основну інформацію про навколишній світ діти отримують до трьох років, і більше 90% цієї інформації – з допомогою зору.

Охороні очей дошкільників потрібно приділяти велику увагу. В цей період дитинства очі й зір продовжують розвиватися і ще не підготовлені до значного напруження.

Найчастіше зустрічаються такі форми зорової недостатності, як амбліопія і косоокість, короткозорість (міопія), далекозорість (гіперметропія), короткозорий і далекозорий астигматизм, ністагм. У переважної більшості дітей ці порушення є вроджені. Навіть невелике зниження гостроти зору в дитячому віці затримує здатність розрізнити і запам'ятовувати форму, величину і колір навколишніх предметів, оцінювати їх місце розташування і розглядати рухомі об'єкти.

Дорослий, знявши окуляри, все одно відрізнити по контурах один предмет від іншого - у нього є досвід і знання. У маленької дитини практично немає зорового досвіду, знань, а порушення зору заважає йому придбати їх.

Тому без спеціальних занять і корекції зору малюкові важко визначити що перед ним знаходиться, предмет чи просто кольорова пляма. Тільки багаторазово сприймаючи предмети, малюк починає їх виділяти.

Характерною особливістю при порушенні зору є вторинні відхилення в психічному та фізичному розвитку дітей. У дитини, яка отримує нечітку зорову інформацію про навколишній світ, проявляється невпевненість у своїх рухах, знижується рухова активність, порушуються швидкість, точність, координація, темп рухів, можливі порушення постави. Можуть бути ослаблені пізнавальні процеси (сприйняття, уява, наочно-образне мислення), обмежується оволодіння соціальним досвідом, порушується емоційне сприйняття дійсності, що оточує.

Отже, такі діти з раннього віку потребують додаткових занять з розвитку зорового сприйняття.

Серед дітей з особливими освітніми потребами, багато хто має те чи інше порушення зору. І батьки повинні дуже уважно поставитися до цього. Якщо окуліст вже поставив свій діагноз, ви і педагог знаєте, що потрібно зробити для запобігання вторинних порушень. Але буває й так, що педагог давно звернув увагу батьків на можливе порушення зору і запропонував йому сходити до лікаря, а візит все відкладається. Отже, відкладається і корекційна робота.

Життя слабозорої дитини сповнене різноманітних складних для неї ситуацій та перешкод. І саме дорослі повинні навчити дитину знаходити вихід з них, почуватися впевнено та комфортно, бути готовими до можливих труднощів та їх подолання. Тому, основна стратегічна мета навчально-виховного процесу та психологічного супроводу дітей в умовах навчального закладу та в сім'ї – це соціально-психологічна адаптація та інтеграція дітей з вадами зору в середовище здорових однолітків для того, щоб дітям було легше пристосуватись до подальшого життя.

Підготувала. Вчитель-дефектолог. Тифлопедагог

Матулка О. В.

